

РЕШЕНИЕ

№ 2232

гр. София, 04.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 73 състав,
в публично заседание на 09.03.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елеонора Попова

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **192** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 - 178 АПК, във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).
Образувано е по жалба на И. Б. Т. срещу Решение №2153-21-298/08.12.2021 г., с което е оставена без уважение жалба на Т. срещу Разпореждане № [ЕГН]/59 от 06.08.2021 г. на длъжностно лице по ПО, с което е постановен отказ да ѝ се отпусне лична пенсия за инвалидност поради трудова злополука. Релевира се, че решението е неправилно, незаконосъобразно и необосновано, при неизяснени и непреценени в пълнота факти, поради което моли съда да го отмени и върне на пенсионния орган, който да преразгледа преписката, с оглед подадената жалба от 21.10.2021 г. Твърди, че в потвърденото разпореждане неправилно и необосновано е посочено, че ТЕЛК е определила 30% намалена работоспособност. Уточнява, че вероятно пенсионният орган е имал предвид 30 % намалена работоспособност, с оглед извършената Съдебно- медицинска експертиза /СМЕ/ по професионалната ѝ болест „увреждане на междупрешленните дискове в поясния и другите отдели на гръбначния стълб с радикулопатия“, за която е установена причинна връзка по други дела, предмет на които е ЕР на ТЕЛК №3890 от 30.11.2017 г. на V МБАЛ-С.. Същото ЕР било обжалвано без резултат пред НЕЛК. Поддържа, че в резултат на претърпяната и доказана трудова злополука здравословното ѝ състояние се влошило, получила усложнения и последващи основни и придружаващи заболявания, поради което се налагало ново преосвидетелстване. Сочи, че на 21.05.2020 г. е издадено ново ЕР №1495/21.05.2020 г. на V МБАЛ- С. ЕАД, с което е определена 50 % намалена

работоспособност, което обжалвала, като представила и Решение №0822/16.12.2020 г. на УМБАЛ [фирма], с което е освидетелствана със 100 % т.н.р. без чужда помощ и пенсионният орган не възразил, дори посочил, че 100 % т.н.р. без чужда помощ са безсрочни, с водеща диагноза „Световъртеж от централен произход в декомпенсация“, като в мотивите е посочена и диагноза „Емболия и тромбоза на долни крайници“, както и други заболявания, които нямала преди злополуката.

В съдебно заседание по делото жалбоподателят лично поддържа жалбата си, представя доказателства и изрично заявява, че няма доказателствени искания. В хода по същество, моли съда да отмени решението на директора на ТП на НОИ С. – град и да постанови такова, с което да уважи искането за отпускане на пенсия за трудова злополука и професионална болест.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ С.-град, се представлява по делото от упълномощен процесуален представител – юрк. М., която оспорва жалбата като неоснователна. Изтъква, че в процесния казус жалбоподателката не отговаря на изискванията на чл.78 КСО за наличие на определена от органите на медицинската експертиза трайно намалена работоспособност по причина- трудова злополука 50 и над 50 на сто, поради което няма право на този вид пенсия. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно призована, не изпраща представител, не изразява становище по жалбата.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С Разпореждане №21157 от 16.03.2020 г. на длъжностно лице в ТП на НОИ, на основание чл.60, ал.1 КСО и в изпълнение на указания, дадени в Решение №7346/05.12.2018 г. по адм.д. №311/2018 г. по описа на АССГ, оставено в сила с Решение №702/16.01.2020 г. по д.№2356/2019 г. по описа на Върховния административен съд /ВАС/, декларираната злополука вх. №893/07.09.2017 г. на ТП на НОИ- С. град, станала с И. Б. Т. на 03.01.2017 г., е квалифицирана като трудова злополука.

Със Заявление № 2112-21-794 от 09.03.2021 г. И. Б. Т. е поискала да ѝ бъде отпусната лична пенсия за инвалидност. Към заявлението са представени необходимите документи по чл. 3 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж /НПОС/ за преценка на претендираното право, между които: ЕР № 1495 от 21.05.2020 г., с което ТЕЛК е определила 50 % т.н.р. поради общо заболяване, с дата на инвалидизиране 12.11.2017 г. и със срок на инвалидността до 01.05.2023 г.; ЕР № 2669 от 06.10.2020 г. на НЕЛК, с което експертното решение на ТЕЛК от 21.05.2020 г. е отменено и е върнато за ново освидетелстване и ЕР № 0822 от 16.12.2020 г. на ТЕЛК, с което на освидетелстваното лице са определени 100 % т.н.р., от които 60 % т.н.р. поради общо заболяване с дата на инвалидизиране 12.11.2017 г. и 30 % т.н.р. поради трудова злополука с дата на инвалидизиране 03.01.2017 г.. като срок на инвалидността е определен една година- до 01.12.2021 г.

С Разпореждане № [ЕГН] от 27.07.2021 г. на длъжностното лице по ПО, на основание чл. 74, ал. 1 от КСО във връзка с §22ц, ал. 1 от ПЗР на КСО, на И. Б. Т. пожизнено е отпусната лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване за 60% трайно намалена работоспособност, считано от 09.03.2021 г.

С последващо Разпореждане № [ЕГН]/59 от 06.08.2021 г. на длъжностното лице по

ПО, на основание чл. 78 от КСО е постановен отказ от отпускане на лична пенсия за инвалидност поради трудова злополука, тъй като определеният процент трайно намалена работоспособност е по-нисък от изискуемите 50 %.

Разпореждане № [ЕГН]/59 от 06.08.2021 г. на длъжностното лице по ПО е оспорено по административен ред пред горестоящия административен орган- директорът на ТП на НОИ- С. град.

С обжалваното в настоящото производство Решение № 2153-21-298/08.12.2021 г. на директора на ТП на НОИ- С. град, е оставена без уважение жалбата на Т. срещу Разпореждане № [ЕГН]/59 от 06.08.2021 г. на длъжностно лице по ПО, като неоснователна.

По делото е приета административната преписка и допълнително ангажираните от страните писмени доказателства.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи: Жалбата срещу оспорваното Решение № 2153-21-298/08.12.2021 г. на директора на ТП на НОИ С.-град е подадена в срока по чл. 118, ал. 1 от КСО, от лице с право и интерес от обжалване, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби при издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Съгласно чл. 98, ал. 1, т. 1 от КСО пенсиите и добавките към тях се отпускат, изменят, осъвременяват, спират, възобновяват, прекратяват и възстановяват с разпореждане, издадено от длъжностното лице, на което е възложено ръководството на пенсионното осигуряване в териториалното поделение на Националния осигурителен институт, или други длъжностни лица, определени от ръководителя на териториалното поделение на Националния осигурителен институт. Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „а“ от КСО пред ръководителя на съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт се подават жалби срещу разпореждания за отказ или за неправилно определяне или изменение и спиране на пенсиите, добавките и компенсациите към тях. Съгласно ал. 3 на посочената разпоредба ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. С решението ръководителят на териториалното поделение на Националния осигурителен институт решава въпроса по същество или отменя разпореждането и връща преписката за ново разглеждане от компетентния административен орган, когато не са изяснени всички обстоятелства, отнасящи се до издаване на разпореждането. В настоящия случай по жалба срещу разпореждане, издадено от орган по осигуряването при ТП на НОИ С.-град, териториално компетентен да се произнесе е директорът на ТП на НОИ С.- град. В случая оспореният акт е издаден именно от директора на ТП на НОИ С.- град, поради което обжалваният в настоящото производство акт е издаден от материално и териториално компетентен орган. Разпореждането на длъжностното лице по ПО също издадено от компетентен орган, с оглед приетата по делото Заповед №1015-21-247/04.12.2018 г. В този смисъл съдът приема, че не са налице основания за прогласяване нищожността на обжалвания акт. Оспореният административен акт е издаден в предвидената от закона писмена форма – чл. 117, ал. 3 КСО. Същият е мотивиран, като са изложени

фактическите и правни основания за издаването му. В административното производство по издаването му не са допуснати съществени процесуални нарушения, които да обосновават отмяната на акта на самостоятелно основание.

На следващо място, обжалваното решение е и материалнозаконосъобразно.

Съгласно чл. 71 от КСО, лицата имат право на пенсия за инвалидност, когато са загубили напълно или частично работоспособността си завинаги или за продължително време.

По силата на чл. 72 от КСО пенсия за инвалидност се определя на лица с 50 и над 50 на сто трайно намалена работоспособност /вид и степен на увреждане, като компетентни да определят този процент са органите на медицинската експертиза, а пенсионният орган е длъжен да се съобрази с тази експертна оценка.

По силата на чл. 73, ал. 1 от КСО правото на пенсия за инвалидност се поражда от датата на инвалидизирането, а за слепите по рождение и за ослепелите преди постъпване на работа - от датата на заявлението по чл. 94 КСО. Според, ал. 2 на същата разпоредба пенсията за инвалидност се отпуска за срока на инвалидността.

Съгласно чл. 78 от КСО осигурените, загубили 50 или над 50 на сто работоспособността си поради трудова злополука или професионална болест, имат право на пенсия за инвалидност поради трудова злополука или професионална болест, независимо от продължителността на осигурителния стаж. За да възникне субективното право на пенсия за инвалидност, което е регламентирано в чл. 78 КСО, е необходимо на лицето да бъде призната 50 и повече % трайна нетрудоспособност поради трудова злополука или професионална болест. Според формираната съдебна практика на Върховен административен съд (Решение № 3276 от 6.03.2019 г. на ВАС по адм. д. № 6055/2018 г., VI о.; Решение № 9201/26.06.2012 г. по адм. дело № 4542/2012 г., 6 отд.; Решение № 16660/12.12.2013 г. по адм. дело № 1134/2013 г., 6 отд.), в производството по отпускане на пенсия за инвалидност, не могат да бъдат определяни нито процента на намалената работоспособност, нито вида на увреждането, респективно, не може да бъде правена преценка дали същото се дължи на професионално или общо заболяване. Установяването на тези обстоятелства е от компетентността на органите, които извършват експертиза на работоспособността. На основание чл. 113, ал. 3 от Закона за здравето решенията на органа на медицинската експертиза, които не са обжалвани или редът за обжалването им е изчерпан, са задължителни за всички лица, органи и организации в страната.

В случая, е безспорно установено по делото, че И. Т. е претърпяла трудова злополука, както и че съгласно влязлото в сила ЕР № 0822 от 16.12.2020 г. на ТЕЛК крайният общ процент трайно намалената работоспособност /ТНР/ е определен на 100 без чужда помощ, но процентът трайно намалена работоспособност поради трудова злополука е 30 %, който е под изискуемите 50 на сто. ТНР се определя в проценти от органите на медицинската експертиза, в случая с решение на ТЕЛК и тя е 30%. Правото на пенсия по чл. 78 КСО е в зависимост от определената от ТЕЛК/НЕЛК ТНР 50 или над 50 % . При положение, че по отношение на жалбоподателя няма постановен акт на ТЕЛК, НЕЛК с определен процент 50 или над 50 процента, даващ му право да получава инвалидна пенсия поради трудова злополука, то не са налице материалноправните предпоставки на чл.78 КСО. Априори, в случай, че от органите на медицинската експертиза бъде постановен акт, с който на жалбоподателя бъде определен 50 % и над 50% трайно намалена работоспособност, поради трудова злополука, ще бъдат налице предпоставките по чл. 78 от КСО.

Предвид обстоятелството, че органът по пенсионно осигуряване действа при условията на обвързана компетентност, както и с оглед на факта, че единствено органите на медицинската експертиза- ТЕЛК/НЕЛК, са компетентни да се произнасят относно оценката на трайно намалената работоспособност и по причините, които са я обусловили (общо заболяване, трудова злополука или професионална болест), пенсионният орган правилно и законосъобразно е извършил преценка на правото на лична пенсия за инвалидност поради трудова злополука на жалбоподателката, съобразно определената ѝ от ТЕЛК оценка на работоспособността. В случая, независимо че общият процент трайно намалена работоспособност е определен на 100 % без чужда помощ, за пенсионния орган не е налице правно основание да отпусне исканата пенсия за инвалидност поради трудова злополука, тъй като за трудова злополука не е налице 50 или над 50 на сто трайно намалената работоспособност.

Ето защо, съобразен с материалния закон и обоснован се явява изводът на решаващия административен орган, че жалбоподателят няма право на пенсия за инвалидност поради трудова злополука, поради обстоятелството, че няма установен с решение на ТЕЛК, респ. НЕЛК минимален законоустановен процент загуба на работоспособността. Съображенията за липса на правопораждащите факти по чл. 78 КСО не се опровергават и от представените от жалбоподателя и приети по делото писмени доказателства. В тази връзка и с оглед прецизност, съдът намира за нужно да отбележи, че представените след приключване на устните състезания с молба от Т. документи /болнични листове, епикризи и др./ са неотнормими към процесния казус, доколкото както бе посочено по- горе, преценката относно определяне на процента на намалена работоспособност поради трудова злополука е на ТЕЛК, респ. НЕЛК, т.е. не е в компетентността на органите на НОИ, поради което този въпрос е вън от рамките на настоящото производство.

Съобразно изложеното, съдът намира, че оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, в рамките на правомощията му, при липса на съществени нарушения на административнопроизводствените правила, в съответствие с материалните разпоредби и целта на закона, поради което жалбата се явява неоснователна и следва да се отхвърли.

С оглед изхода на спора, съдът намира за основателна претенцията на процесуалния представител на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, като с оглед правната и фактическа сложност на делото намира, че жалбоподателят следва на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК вр. чл. 37 от ЗПП вр. чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ да заплати на ответника юрисконсултско възнаграждение в размер на 100лв.

По изложените съображения и на основание чл. 118, ал. 3 КСО във връзка с чл. 172, ал.2 от АПК, Административен съд София град, III отделение, 73- ти състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на И. Б. Т. срещу Решение №2153-21-298/08.12.2021 г., с което е оставена без уважение жалба на Т. срещу Разпореждане № [ЕГН]/59 от 06.08.2021 г. на длъжностно лице по ПО.

ОСЪЖДА И. Б. Т., ЕГН [ЕГН], да заплати на Териториално поделение на НОИ- С. град юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на Република България, в четиринадесетдневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: